

ihalede önceden kestirilemeyen veya tahmin olunup da iki tarafça göz önüne alınmayan durumlar, eserin meydana getirilmesine engel olur veya meydana getirilmesini son derece güçleştirirse, hakim, değerlendirme yetkisine dayanarak, ya kararlaştırılmış olan iş bedelinin arttırılmasına veya sözleşmenin bozulmasına karar verilir (Yargıtay K 3)

ihalede önceden kestirilemeyen durumlar

15. Hukuk Dairesi

2012/7362 E. , 2013/1153 K.

“İçtihat Metni”

Mahkemesi :Asliye Hukuk Hakimliği

Yukarıda tarih ve numarası yazılı hükmün temyizden tetkiki taraf vekillerince istenmiş ve temyiz dilekçesinin süresi içinde verildiği anlaşılmış, eksiklik nedeniyle mahalline iade edilen dosya ikmâl edilerek gelmiş olmakla dosyadaki kağıtlar okundu gereği konuşulup düşünüldü:

– K A R A R –

Dava, yanlar arasındaki sözleşmenin uyarlanmasına ve 10.000,00 TL alacağın davalıdan tahsili istemiyle açılmış; ıslah yoluyla alacak miktarı davacı tarafından arttırılarak toplam 83.237,00 TL alacağın davalıdan alınarak davacıya verilmesi talep edilmiş; mahkemece davanın kabulü ile 83.237,00 TL alacağın hakediş tarihlerinden itibaren işleyecek yasal faiziyle birlikte davalıdan alınarak davacıya ödenmesine karar verilmiş ve verilen karar taraf vekillerince temyiz edilmiştir.

1-Dosyadaki yazılara, kararın dayandığı delillerle yasaya uygun gerektirici nedenlere ve özellikle delillerin takdirinde bir isabetsizlik bulunmamasına göre davacılar vekilinin tüm temyiz itirazlarının reddi gerekmiştir.

2-Davalı vekilinin temyiz itirazlarının incelenmesine gelince; Yanlar arasında 07.12.2007 tarihli ve “Yapım İşlerine Ait Tip Sözleşme” yapılmıştır. İşin niteliği sözleşmenin 3.1. maddesinde açıklanmış olup, davalıya ait açık ocaklarda dekapaj, kömür kazı ve yapım işini sözleşmedeki koşullarla davacı yüklenmiştir. İş bedelinin birim fiyat esasına göre hesaplanacağı sözleşmenin 6. maddesinde açıklanmıştır. **İhale** dökümanını oluşturan eklerin tarafları bağlayıcı olduğu sözleşmenin 9.1. maddesinde belirtilmiş ve 9/2. maddesinde ise **ihale** dökümanını oluşturan belgeler arasındaki öncelik sıralamasına göre Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin sözleşme hükümlerinden sonra birinci sırada uygulanacağı açıklanmıştır. Yanlar arasındaki sözleşme, somut olayda uygulanması gereken 818 sayılı Borçlar Kanunu'nun 355. maddesinde tanımlanan bir eser sözleşmesidir. Davacı ortaklık yüklenici; davalı ise iş sahibidir.

Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin 12/1. maddesi hükmü gereğince, birim fiyat esaslı sözleşmelerde, işlerin ön veya

kesin projeleri, şartnameler ve diğer belgelerle birlikte, sözleşmenin imzalanması sırasında iş sahibi tarafından yükleniciye verilir. Davalı tarafından anılan şartnamenin 12. maddesi hükmü gereğinin yerine getirilmiş olduğu çekişmesizdir. Kaldı ki, davacı ortaklığın yetkili temsilcileri tarafından 24.10.2007 tarihli "Birim Fiyat Teklif Mektubu" sunulmuş ve **ihale** dökümanının tamamının kabul edildiği açıklanmıştır. Diğer yandan, dosya kapsamındaki "Zemin Klas Tutanaklarının" sözleşmenin taraflarının yetkililerince imzalanmış olduğu da çekişmeli değildir.

818 Sayılı Borçlar Kanunu'nun 365/II. maddesi hükmü gereğince, önceden kestirilemeyen veya tahmin olunup da iki tarafça gözönüne alınmayan durumlar, eserin meydana getirilmesine engel olur veya meydana getirilmesini son derece güçleştirirse, hakim, değerlendirme yetkisine dayanarak, ya kararlaştırılmış olan iş bedelinin arttırılmasına veya sözleşmenin bozulmasına karar verir. 818 Sayılı Borçlar Kanunu'nun 365/I. maddesinde kural olarak, yüklenicinin yapılacak işi kararlaştırılan fiyata yapmaya mecbur bulunduğu benimsenmiştir. Yukarıda açıklandığı üzere; anılan Yasa'nın 365/II. maddesi gereğince, işin yapımını son derece zorlaştıran koşulların oluşması halinde; iş bedelinin arttırılabileceği ya da sözleşmenin bozulabileceği kabul edilmiş ise de; bu Yasa hükmünde öngörülen koşulların gerçekleştiğinin öncelikle saptanması gerekir.

Diğer yandan, dosya kapsamındaki tüm hakedişler incelendiğinde; yüklenici ortaklık tarafından ara hakedişlere Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin 40. maddesi hükmü gereğince, itiraz olunmadığı ve kapsamlarının davalı yararına kesinleştiği açıklıkla anlaşılmaktadır.

Yukarıda açıklanan hukuksal nedenlerle; sözleşmenin, 818 Sayılı Borçlar Kanunu'nun 365/II. maddesi hükmü gereğince, uyarlanması koşulları oluşmadığından uyarılma yapılarak sözleşme bedelinin arttırılmasına karar verilemez. O halde; mahkemece, davanın reddine karar verilmesi gerekirken, hükme yeterli olmayan bilirkişi raporları dayanak alınarak, davanın kabulüne karar verilmesi doğru olmamış ve kararın bozulması

gerekmifftir.

SONUÇ: Yukarıda 1. bentte belirtilen nedenlerle davacılar vekilinin tüm temyiz itirazlarının reddine, 2. bentte açıklanan sebeplerle davalı vekilinin temyiz itirazlarının kabulüne ve kararın davalı yararına BOZULMASINA, fazla alınan temyiz peşin harçlarının istek halinde temyiz eden taraflara geri verilmesine, 20.02.2013 gününde oybirliğiyle karar verildi.

ihâl

e